

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudkyň Mgr. Hany Ptáčkové a Mgr. Karolíny Tylové, LL. M. v právní věci žalobkyně **L.K.**, bytem ■■■, právně zastoupené JUDr. Tomášem Plavcem, advokátem se sídlem Rooseveltova 335, Chrudim, proti žalované **Technické univerzitě v Liberci**, se sídlem Studentská 1402/2, Liberec, **o žalobě proti rozhodnutí rektora Technické univerzity v Liberci ze dne 4. 12. 2014, č. j. 14/9200/043065/RSVP,**

t a k t o :

- I. Rozhodnutí rektora Technické univerzity v Liberci ze dne 4. 12. 2014, č. j. 14/9200/043065/RSVP, a rozhodnutí děkana fakulty Přírodovědně humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci ze dne 12. 3. 2013, č. j. 13/5115/009561, se zrušují pro nezákonnost a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.**
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náklady řízení ve výši 11 228 Kč k rukám jejího právního zástupce JUDr. Tomáše Plavce, advokáta se sídlem Rooseveltova 335, Chrudim, ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhala zrušení shora označeného rozhodnutí, kterým rektor Technické univerzity v Liberci potvrdil rozhodnutí děkana fakulty Přírodovědně humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci ze dne 12. 3. 2013, č. j. 13/5115/009561. Tímto prvostupňovým rozhodnutím byl žalobkyni dle § 58 odst. 3 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách (dále jen „zákon o vysokých školách“), s účinností od 1. 4. 2013 stanoven poplatek za překročení standardní doby studia zvětšené o jeden rok ve výši 48 600 Kč za každých dalších započatých šest měsíců studia.

Žalobkyně v žalobě tvrdila, že žalovaná při stanovení poplatku za překročení standardní délky studia nerespektovala závazný právní názor krajského soudu, který

v předchozím zrušujícím rozhodnutí uvedl, že pravidlo zakotvené v § 58 odst. 3 v části věty se středníkem zákona o vysokých školách, jež stanoví, že „do doby studia se započtou též doby všech předchozích studií v bakalářských a magisterských programech, které byly ukončeny jinak než řádně podle § 45 odst. 3 nebo § 46 odst. 3, přičemž období, ve kterém student studoval v takovýchto studijních programech a v aktuálním studijním programu souběžně, se do doby studia započítávají pouze jednou“, může být aplikováno pouze na dobu studia po účinnosti novely provedené zákonem č. 147/2001 Sb., tj. po 1. 7. 2001. Žalobkyně také namítala, že žalovaná od celkové doby studia nesprávně neodečetla uznanou dobu rodičovství v délce 803 dní, jak stanoví § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách. Žalobkyně nesouhlasila s interpretací žalované, že toto ustanovení lze použít pouze, pokud doba rodičovství trvá i po 1. 4. 2013. Z § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách dle žalobkyně vyplývá, že při výpočtu celkové doby studia je od této doby třeba odečíst každou dobu rodičovství bez ohledu na to, kdy trvala. Žalobkyně navrhovala, aby napadené rozhodnutí žalované bylo zrušeno a žalobkyni přiznáno právo na náhradu nákladů řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaná setrvala na závěrech přijatých v napadeném rozhodnutí a navrhla žalobu zamítnout. Uvedla, že rozhodnutí krajského soudu ze dne 10. 9. 2014, č. j. 59 A 76/2013-27, respektovala. V novém rozhodnutí odstranila vytýkané vady, když přesně stanovila doby studia, které odpovídají evidenci centrální matriky studentů SIMS. Žalobkyni pak do doby studia započítala studium na Univerzitě v Hradci Králové, jelikož již před 1. 7. 2001 se doby studia (úspěšného i neúspěšného, v bakalářském i magisterském studijním programu), které překročilo standardní dobu studia o jeden rok, započítávaly. S účinností od 1. 7. 2001 bylo upřesněno, že se smějí započítávat pouze doby studia ukončeného jinak než řádně. Tuto podmínku studium na Univerzitě v Hradci Králové splňuje, a je tedy započítáno správně. K nesprávnému neodečtení uznané doby rodičovství žalovaná odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Z předloženého správního spisu soud ověřil skutečnosti rozhodné pro posouzení projednávané věci:

Rozhodnutím děkana fakulty Přírodovědně humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci ze dne 12. 3. 2013, č. j. 13/5115/009561, byl žalobkyni dle § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách s účinností od 1. 4. 2013 stanoven poplatek za studium při překročení standardní doby studia zvětšené o jeden rok. Výše poplatku byla stanovena na 48 600 Kč za každých dalších započatých šest měsíců studia. Rozhodnutí bylo odůvodněno odkazem na § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách a do doby studia, kterou žalobkyně překračuje standardní dobu studia zvětšenou o jeden rok, bylo žalobkyni započteno studium na Univerzitě Hradec Králové (zápis 7. 9. 1995, ukončení 1. 9. 2000 pro nesplnění studijních podmínek) a aktuální studium na Technické univerzitě Liberec, (zápis 1. 9. 2009).

Dne 12. 4. 2013 požádala žalobkyně o přezkoumání tohoto rozhodnutí. V žádosti uvedla, že rozhodnutí děkana ze dne 12. 3. 2013 bylo vydáno v rozporu s § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách, neboť od celkové doby studia nebyla odečtena uznaná doba jejího rodičovství, která se kryje s předchozím studiem na Univerzitě Hradec Králové a činí 803 dní. Žalobkyně proto žádala o zrušení rozhodnutí děkana ze dne 12. 3. 2013 a odečtení uznané doby rodičovství vypočtené dle § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách a nové vyměření poplatku za studium.

Rektor Technické univerzity v Liberci prvostupňové rozhodnutí přezkoumal a rozhodnutím ze dne 1. 7. 2013, č. j. 13/9200/015792/RSVP, poplatek dle § 58 odst. 8 zákona o vysokých školách snížil o 25% na částku 36 450 Kč, když přihlédl k sociální a rodinné situaci žalobkyně. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že žalobkyně studovala v letech 1998 až 2002 na Univerzitě Hradec Králové, studium však nebylo úspěšně ukončeno pro nesplnění studijních podmínek. Tato doba byla započtena do doby studia rozhodné pro výpočet poplatku za překročení standardní doby studia zvětšené o jeden rok. Žádosti o odečtení uznané doby rodičovství od celkové doby nevyhověl proto, že uznaná doba rodičovství netrvala ke dni 1. 4. 2013, kdy vstoupil v účinnost zákon č. 48/2013 Sb., kterým byla do § 58 na konec odstavce 3 doplněna věta „Od celkové doby studia vypočtené podle tohoto odstavce se však nejdříve odečte uznaná doba rodičovství.“ Rektor Technické univerzity v Liberci uzavřel, že po přezkoumání materiálů v evidenci centrální matriky studentů SIMS bylo zjištěno, že rozhodnutí děkana je oprávněné, neboť do celkové doby studia je započteno studium na Univerzitě Hradec Králové (7. 9. 1995 - 1. 9. 2000) a na Technické univerzitě v Liberci (od 1. 9. 2009 dosud).

Proti rozhodnutí rektora podala žalobkyně správní žalobu ke zdejšímu soudu, který rozsudkem ze dne 10. 9. 2014, č. j. 59 A 76/2013-27, rozhodnutí rektora zrušil z důvodu jeho nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Z napadeného rozhodnutí totiž nebylo jasné, jakou dobu studia na Univerzitě Hradec Králové považovala žalovaná za rozhodnou pro výpočet poplatku za překročení standardní doby studia zvětšené o jeden rok. Krajský soud v rozsudku zároveň uvedl, že dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2013, č. j. 7 As 46/2013-34, publikovaného pod č. 2934/2014 Sb. NSS, pravidlo zakotvené v § 58 odst. 3 v části věty se středníkem zákona o vysokých školách, jež stanoví, že „do doby studia se započtou též doby všech předchozích studií v bakalářských a magisterských studijních programech, které byly ukončeny jinak než řádně podle § 45 odst. 3 nebo § 46 odst. 3, přičemž období, ve kterém student studoval v takovýchto studijních programech a v aktuálním studijním programu souběžně, se do doby studia započítávají pouze jednou“, může být aplikováno pouze na dobu studia po účinnosti novely provedené zákonem č. 147/2001 Sb., tj. po 1. 7. 2001.

Novým rozhodnutím žalovaná rozhodnutí děkana fakulty Přírodovědně humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci znovu potvrdila. Uvedla, že s právním názorem správních soudů nesouhlasí, jelikož novela provedená zákonem č. 147/2001 Sb. po 1. 7. 2001 pouze omezila předchozí právní úpravu, podle které byla do doby studia započítávána veškerá předchozí studia bez ohledu na způsob jejich ukončení. Tehdejší znění § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách uvádělo pro stanovení poplatku jako jedinou podmínku, že student studuje déle, než je určená maximální doba. S účinností od 1. 7. 2001 tedy nebylo zavedeno nové pravidlo, které není možné aplikovat zpětně, ale šlo pouze o omezení do té doby již aplikovaného pravidla. Žalovaná konstatovala, že po přezkoumání materiálu v evidenci centrální matriky studentů SIMS bylo zjištěno, že žalobkyně studovala na Univerzitě Hradec Králové od 7. 9. 1995 do 1. 9. 2000 (ukončeno pro nesplnění studijních povinností) a na Technické univerzitě v Liberci od 1. 9. 2009 do 2. 9. 2014 (ukončeno řádně). I když předchozí studium žalobkyně skončilo před 1. 7. 2001, byl dle právního názoru žalované poplatek za další studium vyměřen oprávněně. Žalovaná dále zopakovala, že pokud proběhla uznaná doba rodičovství před 1. 4. 2013, není ji možno odečíst od celkové doby studia

vypočtené dle § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách z důvodu, že by se jednalo o nepřipustnou pravou retroaktivitu normy (zákon č. 48/2013 Sb.).

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), vycházející přitom ze skutkového a právního stavu v době rozhodnutí správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s., a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Krajský soud nejprve považuje za nutné zopakovat, že předchozí rozhodnutí žalované zrušil dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., protože je shledal nepřezkoumatelným pro nesrozumitelnost. Z rozhodnutí ze dne 1. 7. 2013, č. j. 13/9200/015792/RSVP, totiž nebylo zřejmé, jakou dobu studia na Univerzitě Hradec Králové považovala žalovaná za rozhodnou pro výpočet poplatku za překročení standardní doby studia zvětšené o jeden rok. V odůvodnění tohoto rozhodnutí totiž žalovaná nejprve uváděla, že žalobkyně na Univerzitě Hradec Králové studovala v letech 1998 až 2002, na jiném místě však konstatovala, že žalobkyni započítala studium na Univerzitě Hradec Králové v letech 1995 až 2000.

Tento nedostatek žalovaná v napadeném rozhodnutí skutečně odstranila, když po přezkoumání materiálu v evidenci centrální matriky studentů SIMS jednoznačně vycházela z toho, že žalobkyně studovala na Univerzitě Hradec Králové od 7. 9. 1995 do 1. 9. 2000.

Krajský soud však žalovanou ve svém předchozím rozhodnutí také upozornil, že pravidlo zakotvené v § 58 odst. 3 v části věty za středníkem zákona o vysokých školách, jež stanoví, že „do doby studia se započtou též doby všech předchozích studií v bakalářských a magisterských studijních programech, které byly ukončeny jinak než řádně podle § 45 odst. 3 nebo § 46 odst. 3, přičemž období, ve kterém student studoval v takovýchto studijních programech a v aktuálním studijním programu souběžně, se do doby studia započítávají pouze jednou“, může být aplikováno pouze na dobu studia po účinnosti novely provedené zákonem č. 147/2001 Sb. Krajský soud tak žalované dal na vědomí, že pokud zjistí, že předchozí studium žalobkyně skončilo před 1. 7. 2001, nelze výše uvedené pravidlo na případ žalobkyně aplikovat.

Žalovaná v napadeném rozhodnutí předestřela svou interpretaci citovaného ustanovení, když tvrdila, že s účinností od 1. 7. 2001 nebylo zavedeno nové pravidlo, které není možné aplikovat zpětně, ale šlo pouze o omezení do té doby již aplikovaného pravidla. Soud se s argumentací žalované neztotožňuje a znovu odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2013, č. j. 7 As 46/2013-34, publikovaný pod č. 2934/2014 Sb. NSS (všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), v němž Nejvyšší správní soud navázal na svůj předchozí rozsudek ze dne 25. 4. 2007, č. j. 9 As 8/2007-94. Již v tomto rozsudku z roku 2007 Nejvyšší správní soud uvedl „Navíc je třeba připomenout, že v případě studentů, jejichž celková doba studia zasahuje před 1. 7. 2001 tak, jako je tomu v případě účastníka řízení, je nutné se rovněž vypořádat s faktem, že možnost zápočtu doby předchozího studia v bakalářských a magisterských studijních programech, které nebylo řádně ukončeno, byla do zákona o vysokých školách zařazena až novelou provedenou zákonem č. 147/2001 Sb., a to s účinností právě k 1. 7. 2001. Pouze

na okraj v tomto ohledu Nejvyšší správní soud poukazuje na princip ochrany důvěry občanů v právo a s ním související princip zákazu zpětné účinnosti (retroaktivity) právních norem, který spočívá v tom, že není možné posoudit lidské chování, právní skutečnosti či právní vztahy, jež se uskutečnily dříve, než právní norma nabyla účinnosti.“ V rozsudku ze dne ze dne 29. 8. 2013, č. j. 7 As 46/2013-34, pak Nejvyšší správní soud zdůraznil, že „zájem zákonodárce na racionálnější chování studentů vysokých škol je jistě zcela legitimní, ale právní úprava motivující zavedením poplatkové povinnosti k takovému jednání má působit na aktuální chování studentů po okamžiku své účinnosti, a nikoli znevýhodnit určité studenty za chování před účinností zpřísnující úpravy, které je sice z pohledu platného práva nežádoucí, avšak na něž staré dříve platné právo pohlíželo jako na jednání, které není třeba poplatkově postihovat. Proto ust. § 58 odst. 3 věta za středníkem zákona o vysokých školách ve znění zákona č. 147/2001 Sb. je použitelný pouze na doby studia po 1. 7. 2001“. Krajský soud tento právní názor Nejvyššího správního soudu zcela sdílí, na což ostatně účastníky řízení upozornil již ve svém předchozím rozhodnutí.

Vzhledem k tomu, že se žalovaná rozhodla tento právní názor nerespektovat, a dobu předchozího neúspěšně ukončeného studia na Univerzitě Hradec Králové spadající před 1. 7. 2001 žalobkyni do celkové doby studia započítala, soudu nezbylo, než zrušit napadené rozhodnutí pro nezákonnost dle § 78 odst. 1 s. ř. s. Protože prvostupňové rozhodnutí trpí stejnou nezákonností, využil soud možnosti dané mu § 78 odst. 3 s. ř. s. a přistoupil rovněž k jeho zrušení. V souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. soud vyslovil, že se věc vrací k dalšímu řízení žalované, přičemž v dalším řízení budou správní orgány vysloveným právním názorem vázány.

Námítkou nesprávného neodečtení uznané doby rodičovství od celkové doby studia se krajský soud nezabýval, protože ji považuje vzhledem k výše uvedenému pro danou věc za bezpředmětnou.

Ve věci soud rozhodoval, aniž by nařídil ústní jednání, a to v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., když s tímto postupem žalobkyně souhlasila a žalovaná ve stanovené lhůtě svůj nesouhlas nevyjádřila.

Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení. Ve věci byla žalobkyně úspěšná, má tak právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení.

Ty byly v jejím případě tvořeny zaplaceným soudním poplatkem za žalobu ve výši 3 000 Kč dle příslušné položky Sazebníku soudních poplatků, odměnou právního zástupce za 2 úkony právní služby ve výši 6 200 [2 úkony právní služby po 3 100 Kč dle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu], náhradou hotových výdajů ve výši 600 Kč (2 paušály po 300 Kč za 2 úkony právní služby dle § 13 odst. 1, odst. 3 advokátního tarifu), a částkou 1 428 Kč odpovídající příslušné 21 % DPH z odměny a příslušné náhrady, celkem tedy 11 228 Kč. Náhradu nákladů řízení je žalovaná povinna žalobkyni zaplatit v soudem stanovené lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku, k rukám jejího právního zástupce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 1. února 2016

Mgr. Lucie Trejbalová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Markéta Benková